

[वेळ : 3.00 तास]

[गुण : 100]

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.
सूचना : १. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२. अंतर्गत पर्याय लक्षात घ्या.
३. प्रश्नासमोरील अंक गुण दर्शवितात.

प्र. १ अ. भारतीय साहित्य शास्त्रातील अलंकार विचार व वक्रोक्ती विचार सांगून वक्रोक्तीचे प्रकार नमूद करा. २०

किंवा

ब. वामनापूर्वीचा रितीविचार व वामनानंतरच्या रितीविचाराचे विश्लेषण करून रितीचे प्रकार सांगा.

प्र. २ अ. 'विभावनुभावव्यभिचारीसंयोगाद्रसनिष्पत्ति' या भरताने सांगितलेल्या रससूत्राचे विश्लेषण करा. २०

किंवा

ब. रसविघ्ने म्हणजे काय ते सांगून अभिनवगुप्ताने सांगितलेल्या सात रसविघ्नाचे विस्ताराने विश्लेषण करा.

प्र. ३ अ. साहित्यभाषेचे स्वरूप सांगून शब्दशक्ती मधील 'अभिधा' या शब्दशक्तीचे स्वरूप व तीन प्रकार नमूद करा. २०

किंवा

ब. शब्दशक्तीतील 'लक्षणा' ही शब्दशक्ती कशी कार्यरत असते ते सांगून तिच्या सर्व प्रकारांचा परिचय करून द्या.

प्र. ४ अ. साहित्य निर्मितीमागील प्रतिभा, व्युत्पत्ती व अभ्यास या कारणांचा विस्ताराने आढावा घ्या. २०

किंवा

ब. प्रयोजन म्हणजे काय ते सांगून भारतीय साहित्यशास्त्रात विविध अभ्यासकांनी सांगितलेल्या प्रयोजनांचा आढावा घ्या.

प्र. ४ पुढीलपैकी कोणत्याही दोन टिपा लिहा. २०

अ. ध्वनीविचार

ब. श्रीशंकुकाचा अनुमितीवाद

क. व्यंजना शब्दशक्ती

ड. प्रतिभेची वैशिष्ट्ये
